

Stanowisko
XIX Zgromadzenia Ogólnego
Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 9 maja 2005r.

w sprawie:
proponowanych zmian
do ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym gmin

Wyrażamy najwyższe zaniepokojenie trybem przygotowania i wynikającymi z niego zapisami projektu ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym gmin.

Ustawy regulujące zagospodarowanie przestrzenne odnoszą się do największego dobra, jakim jest środowisko życia człowieka – niepodważalne dobro każdego narodu. **Dlatego, tryb wprowadzenia przez rząd projektu ustawy w pośpiechu i bez opinii strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu budzi nasz zdecydowany sprzeciw.**

W podobnie przyspieszonym trybie, w ramach rządowego programu Przedsiębiorczość - Rozwój – Praca, przygotowano obecną ustawę, obowiązującą od 1 lipca 2003 r. uchwaloną przez Sejm tej kadencji.

Wówczas również nie było wystarczającego czasu, na wnikliwe przeanalizowanie uwag zgłoszonych przez samorządy gminne oraz instytucje urbanistyczne. Ich uwzględnienie, jak pokazuje praktyka, zapobiegłyby wielu problemom, jakie wywołała ta ustawa.

Przygotowane w ten sposób kolejne projekty ustaw nie rozwiążą podstawowych zagadnień gospodarki przestrzennej takich jak:

- rozproszenie zabudowy,
- narastające konflikty między sąsiadami,
- brak terenów przygotowanych do inwestowania.

Stanowczo protestujemy przeciwko takiemu podejściu do problemów zagospodarowania przestrzennego, gdyż godzi ono:

1/ w interesy gmin wiejskich:

- naruszając ich ustrojowe kompetencje, zgodnie z którymi, mogą samodzielnie kształtować gospodarkę terenami, w olbrzymiej większości ustaliły swoją politykę przestrzenną w uchwalonych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- stwarzając zagrożenie ustanowienia zarządu komisarycznego w gminach,
- **nie określając skutków dla budżetu samorządu proponowanej ustawy (art. 31 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych) ani sposobu ich sfinansowania.,**
- podważając istniejący dorobek planistyczny, poprzez kolejne przerwanie ciągłości procesu planowania,
- stwarzając sytuację możliwości masowych roszczeń odszkodowawczych,
- **pogarszając atrakcyjność inwestycyjną gmin wiejskich poprzez zróżnicowanie kosztów wyłączenia gruntów z produkcji rolnej i leśnej na terenach gmin wiejskich i miejskich,**
- zmuszając gminy do wyznaczenia z nadmiernym wyprzedzeniem terenów niezbędnych dla realizacji celów publicznych.

2/ w interesy większości obywateli, poprzez:

- tworzenie niepewności dla jednoznaczności prawa, regulując na poziomie gmin tę samą materię prawną trzema tej samej rangi aktami prawa miejscowego,
- nie uchylenie ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* z 2003r. przy wprowadzeniu równocześnie nowej ustawy o *zagospodarowaniu przestrzennym gmin*, spowoduje istnienie w obrocie prawnym planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego (oraz prowadzenie procedur z nimi związanych) opracowanych w oparciu o trzy bardzo różne, wzajemnie niespójne kolejne akty prawne.

Ustawa w projektowanej formie przyczyni się do dalszej degradacji ładu przestrzennego i rozproszenia zabudowy oraz zwiększy zagrożenie korupcją w obszarze gospodarki przestrzennej, czemu będzie sprzyjać system oparty na wielu niespójnych podstawach prawnych.

Należy w pierwszej kolejności usunąć lub skorygować tylko zasadnicze błędy obowiązującej ustawy m.in. uznając część ustaleń studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako źródło informacji o przeznaczeniu terenów, wiążących wszystkie organy administracji publicznej, ale nie będących podstawą decyzji administracyjnych.

W drugiej kolejności proponujemy podjęcie prac nad kompleksowym porządkowaniem prawa dotyczącego gospodarki przestrzennej mającego na celu stworzenie skutecznych narzędzi dla rzeczywistej ochrony interesu publicznego w równowadze z ochroną praw osób fizycznych.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich RP

Mariusz Poznański